

Sammanfattning

Svarsfrekvensen för v 53 har varit låg, troligtvis pga julhelgen.

Privatpersoners motivation att bibehålla god efterlevnad ökade i samband med införandet av skärpta nationella föreskrifter – oro bland många län att effekten av föreskrifterna kan avta snabbt i befolkningen. Trängsel inom handeln är i många län fortsatt en utmaning trots skärpta nationella föreskrifter och allmänna råd om att undvika inomhusmiljöer med risk för trängsel.

Resandet har minskat i samtliga län och gällande kollektivtrafiken rapporterar fler län om hög efterlevnad av restriktioner. Bidragande faktorer kan vara julleddighet och skärpta restriktioner.

Mobility report som jämför veckodagar mot en baslinje innan pandemin (200103-200206) visar att besök i butiker inklusive apotek och livsmedel ökat jämfört med föregående vecka (butiker och nöje med 20% och livsmedel och apotek med 22%). Detta kan till viss del förklaras av julhandeln.

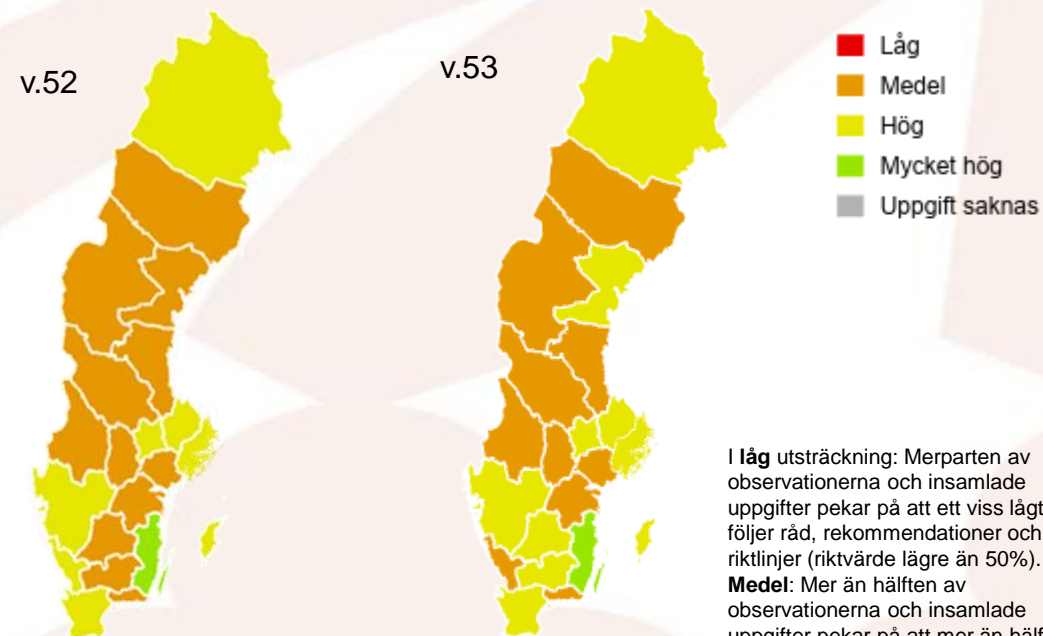
Beläggningen på arbetsplatser har minskat sedan föregående vecka från -30% jämfört med baslinjen till -48% vilket tros bero på semester tillsammans med skärpta rekommendationer.

Dalarna rapporterar att Köpcentra rapporterar en minskning av besökare om 42%. Efter fredagens uttalande från Regeringen så ser man ytterligare tapp och lördag, söndag hade man en minskning om 50% mot föregående år. Bortsett från lägre besökstal så spenderar besökarna mycket kortare tid i köpcentret. Man gör helt enkelt de ärenden man har och därefter lämnar man.

Kommentarer/ slutsatser

Klar förbättring i upplevd efterlevnad jämfört med föregående vecka. Många kommuner har stängt verksamheter så som bibliotek, badhus, fritidsgårdar, träningsanläggningar och andra samlingslokaler. Handel och restauranger följer restriktionerna i stor utsträckning, men allmänhetens egenansvar brister. Ungdomar lyfts som en viktig grupp att nå ut till med information och uppmaning om egenansvar. Det är en svår vecka att dra slutsatser utifrån med anledning av jul- och nyårshelger samt kommande pandemilag.

BEDÖMD EFTERLEVAD PER LÄN

I **låg** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett viss lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).

I **hög** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).

I **mycket hög** utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Samlad bedömning nationella resmönster

Baserat på data från Telia konstateras att resande har minskat inom samtliga län sedan föregående vecka med mellan 2-17 procent. Störst minskning i Stockholm och Uppsala (-17), Kronoberg (-14), Blekinge (-13) samt Västra Götaland, Skåne, Gotland och Östergötland (-12). Lägst minskning i Jämtland (-2) och Dalarna (-4). Det har även skett en minskning av resandet mellan länen. Sedan restriktionerna infördes i oktober har resandet till och från Stockholm, Göteborg och Malmö minskat med 41,5%, 39% respektive 42,5%. Minst förändring av resor till och från länet har Dalarna, Västmanland, Södermanland och Uppsala, pendlingslän. Länen rapporterar något högre efterlevnad inom kollektivtrafiken än tidigare veckor. Vissa län rapporterar om minskad förstärkning av kollektivtrafiken på grund av minskat behov.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

Handel, livsmedelsbutiker och där fler serviceinrättningar finns på samma ställe såsom tex paketutlämning, bankomater, toaletter etc är de områden som anges som de största riskområdena i nuläget särskilt under vissa tider. Nya för denna vecka är julhandeln inkl mellandagsrea samt besökare på resa till fjällen som stannar för att handla eller äta, vilket skapar trängsel i matvarubutiker, på bensinmackor och matställen. Fler nämner att ungdomar umgås i större grupper på offentliga platser eller i köpcentrum. Trängsel förekommer fortsatt i kollektivtrafiken på vissa turer i rusningstrafik, särskilt vid av- och påstigning i busstrafiken, även om resandet i allmänhet minskat senaste veckan. I samband med rådande högtider (bl.a. jul och nyår) där människor vill mötas fysiskt i större utsträckning, kanske med en minskad benägenhet att följa de allmänna råden, ökar risken. Lunchrum pekas ut som särskilda riskzoner.

Vidtagna åtgärder

7 län har inte rapporterat/inte rapporterat något nytt

- Många kommuner har stängt verksamheter så som bibliotek, badhus, fritidsgårdar, träningsanläggningar och andra samlingslokaler.
- Sju län rapporterar om informationskampanjer och utökade informationsinsatser via webb, sociala medier, skyltning och anslag.
- Minst tre län rapporterar om åtgärder för hemarbete, varav Skåne rapporterar om strängare regler kring och uppmaning till ytterligare hemarbete.
- Västmanlands län rapporterar om fortsatt nattvandring för att möta upp ungdomarna med vuxennärvaro när fritidsgårdar stängts.
- Örebro län rapporterar att flera kommuner ser över hur de ska hantera och vidta ytterligare åtgärder med anledning av de skärpta restriktionerna.
- Flera län rapporterar att de kontinuerligt arbetar med informationsinsatser för minskad trängsel i kollektivtrafiken

Behov av åtgärder

14 län inte rapporterat något nytt

- Fem län lyfter alltså fram behov av ytterligare informationsinsatser, särskilt om livsmedelsbutiker och gallerior samt till ungdomar via kanaler/influencers där unga är aktiva med uppmaning till ökat egenansvar.
- Fortsatt behov av informationsinsatser på nationell nivå för att undvika onödigt resande
- Önskemål lyfts om rekommendationer att folk ska försöka hålla sig till de lokala samhällena för livsmedelsinköp och sociala uteliv (utifrån att risken för trängsel upplevs lägre på små orter än i större).
- Förenkla för verksamhetsutövare att ta del av informationen gällande råd och restriktioner. FHM:s hemsida upplevs krånglig. Lagstöd för åtgärder för att stänga gym/butiker =pandemilag (ungdomar)
- Dalarna efterfrågar en dialog mellan norska och svenska myndigheter angående smittspridning och smittspårning till följd av arbetspendling mellan Sverige och Norge
- förtydligande gällande ny nationell rekommendation och uppmaning till användande av munskydd i kollektivtrafik under rusningstid.